

Woensdag 9 januari 1918 – ochtendeditie

Een overzicht van Haig.

De Gazette zal morgen, naar Reuter seint, een uitvoerige mededeling bevatten van generaal Haig, lopend over de krijgsverrichtingen in 1917, met uitzondering van die bij Kamerijk. Haig zegt: het algemeen veldtochtplan voor de legers der geallieerden in 1917 werd door de militaire conferentie, welke alle strijdkrachten van de geallieerden vertegenwoordigde en in november 1916 in het Franse hoofdkwartier werd gehouden, goedgekeurd. Het plan omvatte een reeks offensieven op alle fronten, tot doel hebbend om te verhinderen dat de vijand een der fronten zou verzwakken en een ander zou versterken. In het voorjaar deden de Britten het eerst een aanval op de vooruitspringende hoek tussen de Scarpe en de Ancre en terzijde van Atrecht, tot en met de hoogte van Vimy. Teneinde een krachtige stoot in Vlaanderen te kunnen toebrengen, voordat de vijand er zich van bewust werd, zou de zuidelijke aanval niet voorbij de bepaalde doelen worden doorgezet.

Daarna optredende gebeurtenissen bewerkten wijzigingen. Besloten werd, dat de Britse aprilaanval een Franse krijgsvaardiging van meer uitgebreide strekking zou voorbereiden, waarbij de Britten zouden meewerken. Het front, waarop op 9 april werd aangevallen, besloeg 15 mijl tussen Croiselles en Givenchy in Gobelle en omvatte het noordelijk einde der Hindenburglinie. Een reeks aanvallen gingen heel de maand april in hun werk en de 5^e mei deden de Fransen een geslaagde aanval op de Chemin des Dames. De uitkomst op het Britse front was, dat in minder dan een maand de linie tot vijf mijl op een front van 20 mijl lengte was vooruitgeschoven. De Vimyrug werd genomen en ongeveer 20.000 gevangenen zijn gemaakt, en ook 237 kanonnen werden genomen.

De krijgsverrichtingen bij Atrecht vertraagden de voorbereidselen in Vlaanderen. Deze gingen onder ongewoon moeilijke omstandigheden in hun werk. De aanval op de Mesen-Wijtschaterug van 7 juni onderscheidde zich inzonderheid door de ontzettende ontploffing van 19 diepe gangen onder de vijandelijke verdedigingswerken. Dat gebeurde om 3 u 10 in de ochtend. Terzelfder tijd braakten de Britse kanonnen vuur en liep de infanterieaanval van stapel. Tegen de avond stonden de Britten waar ze wilden zijn. Er raakten 7200 vijanden in gevangenschap: 67 kanonnen, 91 schansmortieren en bijna 300 machinegeweren kwamen de Britten in handen. De Fransen deden bij het hoofdoftensief ten oosten en ten noorden van Ieper mee.

De 27^e juli staken Britse en Franse troepen het IJzerkanaal over en ontketenden op 31 juli een gezamenlijke aanval. Bij het vallen van de avond hadden de Britse troepen op het vijfde legerfront het eerste verdedigingstelsel ten zuiden van Westhoek genomen en behalve bij Westhoek de hele kom van de rug bemachtigd. Op het tweede legerfront werden La Basséeville en Hollebeke ingenomen en de linie van 200 tot 800 m vooruit gebracht. De Britten namen zesduizend vijanden gevangen en legden de hand op 25 kanonnen.

De toestand samenvattend, zegt Haig: onze successen bewijzen, dat de vijandelijke infanterie niet bij machte was om zelfs de sterkste verdedigingswerken te houden tegen een behoorlijk ineengezette aanval. De vijand begon derhalve een veerkrachtige verdediging toe te passen met vooruitgeschoven loopgraaflijnes, die door zwakke krachten werden verdedigd en hield het gros der troepen in reserve voor het toebrengen van een slag op staande voet.

De krijgsverrichtingen in Vlaanderen eindigden met het nemen van Passendale op 6 november. Drie en een halve maand lang vergden de operaties in Vlaanderen onder de meest weerbarstige

weersomstandigheden schier bovenmenselijke inspanning van de troepen van alle wapens en diensten.

De vijand evenwel verbruikte niet minder dan 78 divisies en verloor 24.000 gevangenen zomede als 74 kanonnen. De Britse legers toonden zich in staat de kerntroepen van de vijand te verslaan in omstandigheden, die zijn verdediging ten zeerste begunstigten.

De algemene toestand van de strijd verschilde grondig van die, welke op de conferentie van de geallieerde bevelhebbers in november 1916 onder het oog was gezien.

Het grote, algemene en gelijktijdige offensief, waaromtrent men het eens was geworden, verwezenlijkte zich niet. Rusland bleef in gebreke de daarvan verwachte hulp te bieden en Italië was niet klaar, zodat de taak van het Britse en het Franse leger veel zwaarder was dan hij had verwacht.

Ze mogen trots zijn op wat werd tot stand gebracht. De Britse legers bleven krachtig en onverpoosd in het offensief gedurende – mag men wel zeggen – heel de duur, waarover het rapport loopt, 131 Duitse divisies tegemoet tredend en verslaand met minder dan de helft van dat aantal.

Het hele aantal gevangenen in het onderhavige tijdvak aan de vijand ontnomen, bedraagt 57.696, onder wie 1290 officieren. Er werden 2330 kanonnen van alle kalibers buitgemaakt.

In de veldtocht van 1916-1917 deed het overwicht van de Britse soldaat in de strijd zich gelden met gestaag klimmende kracht. Dit gevoel doordringt de troepen en is de stevigste waarborg voor de zegepraal. De taak van de artillerie was bijzonder zwaar en werd zeer bekwaam en dapper volvoerd. De luchtstrijd nam aanmerkelijk in betekenis toe met het aanvallen van punten ver van de basis

verwijderd en het bombarderen van Duitse vliegvelden, waardoor sommige geheel en al moesten worden ontruimd alsmede met het werpen van bommen op stations en verblijfplaatsen. Daar vijandelijke toestellen hardnekkig Engelse plaatsen bestookten, besloot de regering tot maatregelen tot wederverging.

De bombardeervluchten boven Duitsland begonnen in oktober 1917 en werden uitgevoerd wanneer het weer daartoe maar gelegenheid bood.

Haig eindigt het bericht met woorden tot de bondgenoten van de Britten, waarbij hij zegt:

Aan het einde van alweer een oorlogsjaar is niets voorgevallen, in staat om de aangename betrekkingen tussen de legers van de geallieerden zomin als tussen de Britse troepen en de burgerlijke bevolking van Frankrijk en België te verstoren. De Portugese troepen hebben zich moedige en slagvaardige soldaten getoond. In 1917 zijn de Verenigde Staten van Amerika met de welbekende geestkracht en bedrevenheid van die grote natie in het strijdperk getreden. Duizenden en duizenden Amerikanen staan in Frankrijk. De Franse bevolking heeft hen hartelijk verwelkomd, maar nergens vinden ze een beter gemeend en vriendschappelijk onthaal dan bij alle rangen van de andere grote, Engels sprekende legers.

Londen, 8 januari. Officieel avondbericht. Een door onze troepen ingezette aanval had een volledig succes en leidde tot het herstel van onze linie. Er bleven 18 gevangenen in onze handen achter. Het vijandelijk geschut was gedurende de dag ten oosten en ten zuidoosten van leper levendig.

Berlijn, 8 januari. Officieel avondbericht: Aan de spoorlijn Boezinge Staden is een voorwaartse beweging der Engelsen teniet gegaan.

Londen, 8 januari. Officieel: De 7^e januari was slechts een geringe werkzaamheid in de lucht mogelijk, ten gevolgen van de dikke mist en de regen. Na het vallen van de avond werd het een korte tussenpoos helder, gedurende dewelke onze vliegtuigen bommen wierpen op de spoorlijnen en stations van Roeselare en Kortrijk.

Woensdag 9 januari 1918 – avondeditie

Een rede van Wilson.

Washington, 8 januari. President Wilson heeft heden de volgende rede gehouden tot het Congres:

Opnieuw – evenals tevoren reeds herhaaldelijk – hebben de woordvoerders van de centrale rijken hun wens te kennen gegeven om van gedachten te wisselen over de oorlogsdoeleinden en over de mogelijke grondslagen van een algemene vrede.

Te Brest-Litovsk zijn besprekingen aan de gang geweest tussen vertegenwoordigers van de centrale mogendheden, voor welke de belangstelling van alle oorlogvoerenden gevraagd is om na te gaan of het mogelijk zou kunnen zijn, die besprekingen uit te breiden tot een algemene conferentie over de vredesvoorwaarden en een schikking.

De Russische gedelegeerden hebben niet enkel een volkomen besliste verklaring afgelegd over de beginselen, waaronder zij vrede zouden willen sluiten, maar ook hebben ze een even beslist programma opgesteld over de concrete toepassing van die beginselen.

Van hun kant hebben de centrale mogendheden de hoofdlijnen aangegeven van een programma, dat – hoewel veel minder beslist –

de mogelijkheid van liberale uitlegging scheen te bevatten, totdat hun specifieke praktische eisen daaraan werden toegevoegd. In dat programma werden in het geheel geen concessies voorgesteld, noch wat betreft de soevereiniteit van Rusland, noch wat aangaat de voorkeuren van de volkeren, waarover het programma beschikte. Dat programma betekende, in één woord gezegd, dat de centrale mogendheden voornemens waren iedere voet grond, die hun legers hadden bezet, iedere provincie, iedere stad, elk voordelig punt te behouden als blijvende toevoeging aan hun gebied en aan hun macht. Het mag billijkerwijze worden verondersteld, dat de algemene beginselen voor een vergelijk, die zij (de centralen) eerst hadden aangeboden, uitgingen van de meer vrijzinnige staatslieden in Duitsland en Oostenrijk-Hongarije, de mannen, die zijn begonnen het gewicht te voelen van de inspanningen en de wil van hun eigen volkeren, terwijl de concrete voorstellen afkomstig zijn van de militaire leiders, die over niets anders denken dan te houden wat ze hebben.

De onderhandelingen zijn afgebroken. De Russische onderhandelaars waren oprecht en meenden het ernstig: ze kunnen met dergelijke voorstellen van verovering en overheersing geen genoegen nemen.

Het gehele incident is veelbetekenend; het is ook zeer verbijsterend. Met wie onderhandelen de vertegenwoordigers van Rusland? Voor wie spreken de vertegenwoordigers van de centralen? Spreken zij voor de meerderheden in hun betrokken parlementen, of voor de meerderheidspartijen, voor die militaire en imperialistische minderheid, die tot nu toe hun gehele politiek heeft beheerst en de leiding van de zaken van Turkije en van de Balkanstaten in handen heeft gehad, welke zich genoodzaakt hebben gevoeld om in deze oorlog hun bondgenoten te worden? De Russische gedelegeerden hebben er zeer terecht, zeer wijs en in de ware geest van de moderne

democratie op aangedrongen, dat de conferentie, welke ze gehouden hadden met de Germaanse en Turkse staatslieden, zou worden gevoerd met open deuren en niet in het geheim, zoals (van de kant der centralen? – Redactie) verlangd werd. De gehele wereld heeft het gehoor gevormd, zoals het gewent was. Naar wie hebben we nu geluisterd? Naar hen die uitdrukking geven aan de geest, het streven en de resoluties van de Duitse Rijksdag op 9 juli laatstleden, de geest en het streven van de liberale leiders en partijen in de Rijksdag? Of naar hen die die geest en dat streven weerstaan en tarten, en die blijven staan op verovering en onderwerping? Of hebben wij in de werkelijkheid geluisterd naar beide partijen, die onverzoend zijn en openlijk in hopeloze verdeeldheid tegenover elkaar staan? Dit zijn zeer ernstige, dringende vragen, en van het antwoord, dat daarop wordt gegeven, hangt af, of het vrede zal zijn of oorlog.

Doch wat ook de resultaten mogen zijn van de besprekingen te Brest-Litovsk, wat ook de pleidooien mogen zijn van de onderhandelaars en wat de bedoelingen met de uitlatingen der woordvoerders van de centrale mogendheden – ze hebben terug geweigerd, de wereld bekend te maken met hun oorlogsdoeleinden en ze hebben opnieuw hun tegenstanders uitgedaagd om te verklaren wat hun doeleinden zijn (namelijk van de geallieerden) en welk soort regeling zij (geallieerden) rechtvaardig en bevredigend zouden achten.

Er bestaat geen gegronde reden, waarom op die sommatie niet zou worden geantwoord, en waarom dat antwoord niet met de grootst mogelijke openhartigheid zou worden gegeven. We hadden op die uitdaging niet gewacht. Niet eens, maar meermaals hebben wij onze gedachten en ons doel volledig ter kennis gebracht van de wereld, niet in algemene termen, maar telkenmale voldoende nauwkeurig, om duidelijk te maken, van welke aard de definitieve voorwaarden

van een vergelijk moeten zijn, dat daaruit noodzakelijkerwijze moet voortspuiten.

Nog de vorige week heeft Lloyd George daarover, uit naam van het volk en de regering van Engeland met bewonderenswaardige openhartigheid en in bewonderenswaardige geest gesproken.

Er heerst geen verschil van inzicht onder de tegenstanders van de middenrijken, geen onzekerheid over beginselen. Alleen Duitsland en zijn bondgenoten blijven in gebreke een duidelijke verklaring over het oorlogsdoel af te leggen, alleen zij hullen zich in geheimzinnigheid; het gebrek aan onbevreesde rondborstigheid is geheel aan hun kant.

Het gaat bij het vaststellen der oorlogsoogmerken om leven en dood van gehele volkeren; geen staatsman die zich van zijn verantwoordelijkheid bewust is, mag de voortzetting van dat vreselijke bloedbad gedogen, tenzij hij volkomen zeker is dat het volk, waarvoor hij spreekt, die oorlogsoogmerken even gebiedend noodzakelijk acht als hij zelf. Er is bovendien een stem welke de omschrijving van beginselen en doel nog dringender en gebiedender vraagt dat een van de vele bewogen stemmen, waarvan de in beroering gebrachte wereldatmosfeer vervuld is. Dat is de stem van het Russische volk, dat hoewel zijn kracht gebroken scheen, noch in beginsel, noch metterdaad voor de grimmige macht van Duitsland wil bukken. Het heeft zijn opvatting van wat rechtvaardig, menselijk en eervol is zo openhartig, met zo ruime blik, edelmoedigheid en algemene mensenliefde voorgedragen dat het de bewondering van elke mensenvriend verdient. Het Russische volk heeft op ons een beroep gedaan om te zeggen, wat wij wensen en in hoeverre ons doel en ons inzicht van het zijne verschillen en naar mijn mening wenst het volk der Verenigde Staten dat ik daarop zo eenvoudig en openhartig mogelijk zou antwoorden.

Het is – de tegenwoordige leiders in Rusland mogen dat al of niet geloven – onze hartgrondige wens en hoop, dat er een weg zou worden gevonden die ons in staat zou stellen het Russische volk te helpen bij het verkrijgen van de grootst mogelijke vrijheid en de meest heilzame vrede. Het is onze wens en ons doel om de vredesonderhandelingen van meet af aan volkomen openbaar te voeren, opdat ze voortaan niet zullen leiden tot geheime overeenkomsten van welke aard ook, en die zelfs niet zullen gedogen. De tijd van verovering en gebiedsuitbreiding is voorbij, evenals de tijd van geheime, in het belang van bijzondere regeringen, gesloten overeenkomsten die op het onverwachts de wereldvrede kunnen verstoren. Dit verblijdende feit, dat elke staatsman die met zijn gedachten niet meer verwijlt in een tijd die voorbij is, duidelijk voor ogen staat, maakt het elk volk, wiens oogmerken verenigbaar zijn met rechtvaardigheid en wereldvrede, mogelijk met zijn oogmerken voor de dag te komen.

Wij zijn ten oorlog gegaan omdat er rechtsschendingen waren begaan, die ons in merg en been hadden geschokt en ons eigen volk het leven onmogelijk zouden maken, tenzij ze hersteld zouden worden en de wereld eens en vooral gewaarborgd wordt tegen herhaling.

In hetgeen wij in deze oorlog eisen is er dus niets wat ons alleen aangaat. Wij verlangen uitsluitend dat de wereld geschikt en veilig zou worden om er in te leven; in de eerste plaats veilig voor elk vredelievend volk, dat het recht heeft zijn eigen leven te leven, zijn eigen instellingen te bepalen en zeker te zijn zowel van rechtvaardige en eerlijke behandeling door de andere volkeren der wereld, als van bescherming tegen geweld en zelfzuchtige aanvallen. Alle volkeren der wereld hebben daarbij gemeenschappelijk belang en we beseffen volkomen dat, tenzij anderen recht wordt gedaan, ons geen recht zal geschieden.

Daarom is het programma van de wereldvrede ons programma en dat programma, het enige mogelijke naar onze mening, is het volgende:

1. Openbare vredesovereenkomsten, vastgesteld in openbare handelingen, waarna er geen geheime internationale afspraken meer zullen bestaan, en de diplomatie altijd openhartig en in het openbaar te werk zal gaan.
2. Volstrekte vrijheid van scheepvaart op de zeeën buiten de territoriale wateren, zowel in vredes- als in oorlogstijd, met deze uitzondering dat de zeeën alle of ten dele gesloten kunnen worden door internationaal optreden, ten einde het nakomen van internationale overeenkomsten af te dwingen.
3. De verwijdering, voor zover dat mogelijk is, van alle economische slagbomen, met invoering van gelijke handelsvoorwaarden onder alle volkeren, die tot de vrede toetreden en zich verbinden die te handhaven.
4. Afdoende waarborgen, over en weer, dat de nationale bewapeningen worden beperkt tot het met de nationale veiligheid verenigbaar minimum.
5. Een vrij, onbevangen en volstrekt onpartijdig onderzoek van alle koloniale aanspraken, berustend op een strikte inachtneming van het beginsel, dat, bij het oplossen van al zulke vraagstukken van soevereiniteit, de belangen van de daarbij betrokken bevolkingen evenveel moeten wegen als billijke aanspraken.
6. Ontruiming van het gehele Russische gebied en zulk een oplossing van alle vraagstukken betreffende Rusland, als het best en op de meest vrije wijze de samenwerking der andere naties in de wereld kunnen verzekeren, door voor Rusland een onbelemmerde gelegenheid te scheppen, om onafhankelijk over zijn eigen politieke ontwikkeling en nationale politiek te besluiten en het een oprecht welkom te verzekeren in de bond

van vrije naties, onder instellingen naar Ruslands eigen keuze; en meer dan een welkom, bijstand ook van allerlei aard, die het kan behoeven en verlangen. De bejegening, die Rusland in de volgende maanden van de zusterstaten zal ondervinden, zal de toets zijn van de goede wil van deze naties en haar besef van Ruslands behoeften, die af zullen wijken van haar eigen belangen; de toets ook van haar juist begrip en belangeloze sympathie.

7. Het zevende punt, waarover de hele wereld het eens zal zijn, is, dat België moet worden ontruimd en hersteld, zonder dat enige poging wordt gedaan om de soevereiniteit te beperken, die het samen met alle andere vrije naties geniet (moet genieten?). Een tweede afzonderlijke daad zou, zoveel als deze, er toe bijdragen het vertrouwen onder de naties te herstellen in de regelingen, die ze zelf hebben ingevoerd en vastgesteld voor hun betrekkingen onderling.

Zonder deze genezende daad, is het gehele samenstel en de waarde van de internationale wetgeving voor altijd geschaad.

8. Punt acht is, dat al het Franse gebied, waar een inval heeft plaats gehad, moet worden bevrijd, de bezette gebieden teruggegeven (restored) en het onrecht, dat in 1871 door Pruisen aan Frankrijk is aangedaan ter zake van Elzas-Lotharingen, en dat gedurende bijna 50 jaar de vrede van de wereld in gevaar heeft gehouden, moet worden hersteld op een zodanige wijze, dat de vrede opnieuw in ieders belang kan worden verzekerd.
9. Punt negen is de wijziging van de Italiaanse grens, langs duidelijk erkende lijnen van nationaliteit.
10. Punt tien is, dat de volken van Oostenrijk-Hongarije, wiens plaats onder de naties wij gewaarborgd en verzekerd willen zien, een eerste gelegenheid tot autonome ontwikkeling moeten krijgen.

11. Als elfde punt moeten Roemenië, Servië en Montenegro worden ontruimd; de bezette gebieden moeten worden teruggegeven (restored); Servië moet een vrije en veilige toegang naar zee krijgen; en de betrekkingen der Balkanstaten onderling dienen in vriendschappelijk overleg te worden geregeld, langs de lijnen van historisch gevestigde aanhorigheid en nationaliteit.

Er moeten internationale waarborgen worden gegeven voor de politieke en economische onafhankelijkheid en territoriale onschendbaarheid van de verschillende Balkanstaten.

12. Punt twaalf behelst, dat aan de Turkse gedeelten van het Ottomaanse Rijk een veilige soevereiniteit dient te worden gewaarborgd: maar de andere nationaliteiten, thans onder Turks bestuur, dienen een vaste waarborg te verlangen voor de veiligheid van leven en voor een absoluut onbelemmerde gelegenheid tot autonome ontwikkeling.

De Dardanellen moeten blijvend worden opengesteld voor de vrije vaart voor de schepen en de handel van alle naties, zulks onder internationale waarborgen.

13. Er moet een onafhankelijke Poolse staat worden gesticht, die moet insluiten die gebieden, welke bewoond worden door ontegenzeggelijk Poolse bevolkingen, die verzekerd moet zijn van een vrije en veilige toegang tot de zee, en wiens territoriale integriteit dient te worden gegarandeerd door een internationale overeenkomst.

14. Er moet een algemene bond van volkeren worden gevormd, die bepaalde verplichtingen aangaat, welke beogen wederzijdse waarborgen te geven voor de territoriale onschendbaarheid van alle grote en kleine staten gelijk.

Met betrekking tot dit essentiële herstellen van onrecht en afkondiging van rechten, voelen wij ons innig eensgezind met alle

regeringen en volkeren, die zich verbonden hebben tegen de imperialisten. We kunnen niet worden gescheiden in belangen of gescheiden wat ons doel betreft. We zullen tot het einde verenigd blijven. Voor zulke schikkingen en overeenkomsten zijn we bereid te vechten en te blijven doorvechten, tot ze bereikt zijn. Maar dat is enkel omdat wij willen dat het recht zal zegevieren en omdat we wensen, dat er een rechtvaardige en standvastige vrede zal komen, wat enkel kan worden tot stand gebracht door de voornaamste provocaties tot oorlog weg te nemen; en dit programma neemt die weg.

We zijn niet jaloers op de grootheid van Duitsland, en er is in dit programma niets dat die grootheid schaadt. We misgunnen het geen successen of onderscheiding op het gebied van wetenschap of bijzondere ondernemingsgeest, waardoor het zich zoveel roem heeft verworven en zich zo benijdenswaardig heeft gemaakt. We wensen het niet te schaden, noch op enigerlei wijze aan zijn rechtmatige invloed of macht een hinderpaal te stellen.

We wensen noch het met de wapens te bestrijden, noch met vijandige regelingen op handelsgebied, indien het bereid is zich met ons en met de andere vredelievende volkeren der wereld te verenigen in overeenkomsten van recht, wet en billijkheid.

We willen enkel dat het een plaats aanvaardt als gelijke onder de volkeren der wereld – de nieuwe wereld waarin we thans leven – in plaats van een plaats als overheerser. Evenmin nemen wij ons voor, het een verandering of wijziging voor te stellen van zijn instellingen. Maar het is noodzakelijk – dat moeten we openhartig verklaren – en noodzakelijk als inleiding tot welke verstandige behandeling ook van onze kant, dat wij weten, voor wie zijn woordvoerders opkomen, wanneer ze spreken: namelijk of ze spreken voor de Rijksdagmeerderheid of voor de militaire partij en voor de mannen

die geloven in keizerlijke overheersing. We hebben thans zeker gesproken in termen, die te concreet zijn dan dat zij enige ruimte voor verdere twijfel of onzekerheid zouden overlaten. Een duidelijk beginsel is de draad die door het gehele programma loopt, dat ik thans in hoofdtrekken heb geschetst. Het is een beginsel, van het recht voor alle volkeren en nationaliteiten om met elkaar te leven onder gelijke voorwaarden van vrijheid en veiligheid, ze mogen sterk zijn of zwak. Indien dit beginsel niet als grondslag wordt aanvaard, kan geen gedeelte van het gebouw der internationale gerechtigheid worden opgetrokken. Het Amerikaanse volk kon niet volgens een ander beginsel handelen. Voor de verdediging van dat beginsel zijn ze bereid hun leven en hun eer te geven en al wat ze bezitten. De morele climax van deze oorlog, die de opperste en laatste oorlog is voor de menselijke vrijheid, is aangebroken; en het Amerikaanse volk is bereid om zijn eigen kracht, zijn hoog verheven doel, zijn onkreukbaarheid en zijn toewijding op de proef te onderwerpen.

Berlijn, 9 januari. Officieel: Legergroep Rupprecht: onder sterke vuurdekking rukten Engelse verkenningsafdelingen tegen de zuidelijke rand van het Houthulsterbos op. Enige compagnieën vielen aan de spoorweg Boezinge-Staden aan. Op geen enkele plaats kon de vijand onze linies bereiken.

Londen, 9 januari. Officieel middagbericht: In de schemering slaagde de vijand er gisteravond in, twee van onze vooruitgeschoven posten ten noorden van de spoorweg Ieper Staden binnen te dringen, maar door een plaatselijke tegenaanval werd hij er onmiddellijk uitgeworpen.